

I. DISPOSICIONS GENERALS

1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria de Territori i Habitatge

RESOLUCIÓ de 22 de desembre de 2005, del conseller de Territori i Habitatge, per la qual s'aprova el Pla d'Acció per a la Conservació de les Aus de les Estepes de Cereal de la Comunitat Valenciana. [2005/14615]

Les estepes europees són l'hàbitat original d'un bon nombre d'espècies d'aus adaptades a viure en espais oberts i nidificar en el sòl. Des de molt antic, gran part de la seua superfície s'ha transformat en terrenys agrícoles, i s'ha aconseguit, no obstant això, que un bon nombre d'aus estepàries s'adapten a aquests sistemes creats per l'home. Malgrat això, aquestes àrees han patit un profund canvi des dels anys 60, tant en la relació superfície cultivada/guairet i erm, com en la gestió dels cultius i la ramaderia, els tipus de cultiu i els sistemes tradicionals d'explotació. Tot això ha donat com resultat, la disminució de l'àrea de distribució i de les dimensions poblacionals de les aus associades a aquests hàbitats, i que la majoria de les aus estepàries es troben en greu regressió a Europa.

A la Comunitat Valenciana la transformació dels sistemes agrícoles tradicionals cap a cultius intensius, arbratges i de regadiu, com també el progressiu abandó de la ramaderia que està facilitant l'augment de la coberta vegetal en els espais oberts, han conduït a la desaparició d'una part important de les abundants zones estepàries d'antany, tant de les naturals com de les de cereal. Amb aquests canvis s'ha reduït de forma significativa l'hàbitat adequat per a les espècies estepàries (tant de fauna com de flora) que habitaven aquestes zones, la qual cosa ha comportat una disminució de la diversitat biològica dels nostres camps.

Repartides per distintes comarques de la Comunitat Valenciana encara és possible localitzar zones estepàries en major o menor grau de conservació, quasi totes elles concentrades en la part interior i occidental del nostre territori. Moltes d'elles són mers vestigis, a manera d'illes o reductes de poca extensió, que en l'actualitat han perdut gran part dels seus valors naturals. No obstant això, algunes zones d'extensió important han aconseguit sobreviure fins als nostres dies.

De les nombroses aus que encara es reproduïxen en aquestes zones, només un xicotet grup depenen estrictament en el nostre territori dels cultius extensius de cereal. En aquest amenaçat hàbitat és on es concentren les últimes poblacions valencianes de xoriguer petit, pioc salvatge, sisó, xurra i ganga, totes elles considerades a la vora de l'extinció, encara que amb recents indicis de poder recuperar-se si s'actua a favor de la conservació dels seus hàbitats.

El Decret 32/2004, de 27 de febrer, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea i regula el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenazades, i s'estableixen categories i normes per a la seua protecció, estableix en l'article 8é, que «podran desenvolupar-se plans d'acció per a espècies, o grups d'espècies que compartisquen requeriments ecològics semblants. Aquests plans tindran com a objecte principal ordenar les actuacions de la pròpia Conselleria de Territori i Habitatge per a la protecció i foment d'aquestes espècies, com també donar participació a altres administracions i persones físiques i jurídiques que s'adherisquen a aquests».

Per raó del que s'ha dit abans, vist l'informe de la Direcció General de Gestió del Medi Natural, resolc:

Aprovar el Pla d'acció per a la conservació de les aus de les estepes de cereal de la Comunitat Valenciana, amb el contingut següent:

1. Objectius, espècies prioritàries i àmbit d'aplicació
- 1.1. Objectius

L'objectiu final d'aquest pla és el d'evitar l'extinció d'aus de les estepes de cereal, possibilitar la seua recuperació demogràfica, ampliar la seua distribució i garantir la conservació futura del seu hàbitat.

I. DISPOSICIONES GENERALES

1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria de Territorio y Vivienda

RESOLUCIÓN de 22 de diciembre de 2005, del conseller de Territorio y Vivienda, por la que se aprueba el Plan de Acción para la Conservación de las Aves de las Estepas Cerealistas de la Comunidad Valenciana. [2005/14615]

Las estepas europeas son el hábitat original de un buen número de especies de aves adaptadas a vivir en espacios abiertos y nidificar en el suelo. Desde muy antiguo, gran parte de su superficie se ha transformado en terrenos agrícolas, consiguiendo no obstante un buen número de aves esteparias adaptarse a estos sistemas creados por el hombre. Sin embargo, estas áreas han sufrido un profundo cambio desde los años 60, tanto en la relación superficie cultivada/barbecho y erial, como en la gestión de los cultivos y ganadería, los tipos de cultivo y los sistemas tradicionales de explotación. Todo ello ha dado como resultado, la disminución del área de distribución y del tamaño poblacional de las aves asociadas a estos hábitats, resultando que la mayoría de las aves esteparias se encuentran en grave regresión en Europa.

En la Comunidad Valenciana la transformación de los sistemas agrícolas tradicionales hacia cultivos intensivos, arbolados y de regadío, así como el progresivo abandono de la ganadería que está facilitando el aumento de la cubierta vegetal en los espacios abiertos, han conducido a la desaparición de una parte importante de las antaño abundantes zonas esteparias, tanto de las naturales como de las cerealistas. Con tales cambios se ha reducido de forma significativa el hábitat adecuado para las especies esteparias (tanto de fauna como de flora) que habitaban estas zonas, lo que ha conllevado una disminución de la diversidad biológica de nuestros campos.

Repartidas por distintas comarcas de la Comunidad Valenciana aún es posible localizar zonas esteparias en mayor o menor grado de conservación, casi todas ellas concentradas en la parte interior y occidental de nuestro territorio. Muchas de ellas son meros vestigios, a modo de islas o reductos de poca extensión, que en la actualidad han perdido gran parte de sus valores naturales. No obstante algunas zonas de extensión importante han logrado sobrevivir hasta nuestros días.

De las numerosas aves que todavía se reproducen en estas zonas, solamente un pequeño grupo dependen estrictamente en nuestro territorio de los cultivos extensivos de cereal. En este amenazado hábitat es donde se concentran las últimas poblaciones valencianas de cernícalo primilla, avutarda, sisón, ganga ortega y ganga ibérica, todas ellas consideradas al borde de la extinción, aunque con recientes indicis de poder recuperarse si se actúa a favor de la conservación de sus hábitats.

El Decreto 32/2004, de 27 de febrero, del Consell de la Generalitat, por el que se crea y regula el Catálogo Valenciano de Especies de Fauna Amenazadas, y se establecen categorías y normas para su protección, establece en su artículo 8º, que «podrán desarrollarse planes de acción para especies, o grupos de especies que compartan requerimientos ecológicos similares. Estos planes tendrán como objeto principal ordenar las actuaciones de la propia Conselleria de Territorio y Vivienda para la protección y fomento de estas especies, así como dar participación a otras administraciones y personas físicas y jurídicas que se adhieran a los mismos».

Por lo antedicho, visto el informe de la Dirección General de Gestión del Medio Natural, resuelvo:

Aprobar el Plan de Acción para la conservación de las aves de las estepas cerealistas de la Comunidad Valenciana, con el siguiente contenido:

1. Objetivos, especies prioritarias y ámbito de aplicación
- 1.1. Objetivos

El objetivo final del presente plan es el de evitar la extinción de aves de las estepas cerealistas, possibilitar su recuperación demográfica, ampliar su distribución y garantizar la conservación futura de su hábitat.

1.2. Espècies prioritàries

Aquest pla se centra en la conservació del xoriguer petit (*Falco naumanni*), el sisó (*Tetrax tetrax*), el pioc salvatge (*Otis tarda*), la xurra (*Pterocles orientalis*) i la ganga (*Pterocles alchata*), i dels seus hàbitats.

1.3. Àmbit d'aplicació

Per a la protecció dels exemplars d'aus de la nostra estepa de cereal, l'àmbit d'aquest pla d'acció s'estén a tota la Comunitat Valenciana. L'àmbit territorial prioritari d'actuació d'aquest pla d'acció pel que fa a la protecció de l'hàbitat es centraria en les següents àrees estepàries, representades gràficament en l'annex.

- Zona Sant Benet-Meca: 7.037 ha (Aiora, València).
- Vall dels Alforins: 4.844 ha (Villena, Alacant i Fontanars, València).
- Zona de l'assagador d'Almela-Moratillas: 3.302 ha. (Villena, Alacant).

2. Actuacions sobre les espècies

2.1. Seguiment i vigilància

a) Anualment es localitzaran totes les zones de reproducció i s'estimarà la població de totes les espècies assenyalades en l'article 1.2. En el cas del xoriguer petit, atès que es tracta d'un programa específic de reintroducció, es realitzarà un seguiment intensiu dels exemplars al llarg de tota la temporada reproductora, des de l'arribada dels exemplars a les àrees de cria (febrer-març) fins que retornen als seus quarts d'hivern (agost-setembre). Per a la resta d'espècies es realitzaran un mínim de dos censos complets, el primer a l'abril i el segon al maig. També és recomanable l'avaluació dels contingents d'aquestes espècies durant l'època hivernal.

b) El treball de cens serà realitzat per personal dependent dels centres de recuperació de fauna, la guarderia ambiental o, si cal, per personal específicament contractat amb aquest fi. Les dades seran remeses anualment, durant el mes d'agost al Servei de Conservació de la Biodiversitat de la Direcció General de Gestió del Medi Natural.

c) La vigilància s'encomana a la guarderia ambiental, sense perjudici de la col·laboració d'altres agents de l'autoritat. La vigilància s'extremarà durant l'època de reproducció, per a evitar destrucció o molèsties en les proximitats dels nius, i durant la temporada hàbil de caça, per a evitar l'abatiment d'exemplars.

2.2. Millora de les poblacions

a) Per a assegurar la recuperació de poblacions del xoriguer petit es continuarà el programa de reintroducció, ampliant-lo a noves localitats dins de les assenyalades en l'article 1.3.

b) Els programes de reintroducció de xoriguers petits seran executats per la Direcció General de Gestió del Medi Natural, o podran ser autoritzats a altres entitats, públiques o privades, quan la memòria tècnica i la disponibilitat pressupostària n'avalen la viabilitat. Aquests projectes hauran d'adherir-se a aquest pla d'acció i fixar terminis i objectius concrets que puguen ser avaluats.

c) Per a garantir la disponibilitat de pollets per a reintroducció, es mantindran en centres de recuperació de fauna instal·lacions i exemplars destinats a la cria en captivitat del xoriguer petit.

d) No s'estima oportuna la realització de programes de cria en captivitat de la resta d'espècies previstes en aquest pla. No obstant això, poden considerar-se experiències de reproducció en captivitat per si aquesta pràctica fóra necessària en el futur.

2.3. Mesures de minimització d'impactes per línies elèctriques

En les àrees definides en l'article 1.3 s'evitarà en la mesura que siga possible la instal·lació de noves línies o, si és el cas, aquestes hauran de disposar de les oportunes mesures per a minimitzar al màxim les afeccions sobre aquestes.

2.4. Protecció d'àrees de cria

a) En les àrees de cria de les aus estepàries s'adoptaran mesures encaminades a la conservació d'hàbitats de les estepes i pseudoestepes, a través d'una gestió adequada i la promoció i el manteniment de pràctiques agràries tradicionals.

b) En el cas del xoriguer petit, s'evitaran molèsties puntuals en la proximitat de punts de cria (cases de camp) mentre es desenvolupa

1.2. Especies prioritarias

El presente Plan se centra en la conservación del Cernícalo primilla (*Falco naumanni*), Sisón común (*Tetrax tetrax*), Avutarda común (*Otis tarda*), Ganga ortega (*Pterocles orientalis*) y Ganga ibérica (*Pterocles alchata*), y de sus hábitats.

1.3. Ámbito de aplicación

Para la protección de los ejemplares de aves de nuestra estepa cerealista, el ámbito del presente Plan de Acción se extiende a toda la Comunidad Valenciana. El ámbito territorial prioritario de actuación del presente Plan de Acción en cuanto a la protección del hábitat se centrará en las siguientes áreas esteparias, representadas gráficamente en el Anexo I:

- Zona San Benito-Meca: 7.037 has. (Ayora, Valencia).
- Vall dels Alforins: 4.844 has. (Villena, Alicante y Fontanars, Valencia).
- Zona de la Cañada de Almela-Moratillas: 3.302 has. (Villena, Alicante).

2. Actuaciones sobre las especies

2.1. Seguimiento y vigilancia

a) Anualmente se localizarán todas las zonas de reproducción y se estimará la población de todas las especies señaladas en el artículo 1.2. En el caso del Cernícalo primilla, dado que se trata de un programa específico de reintroducción, se realizará un seguimiento intensivo de los ejemplares a lo largo de toda la temporada reproductora, desde la llegada de los ejemplares a las áreas de cría (febrero-marzo) hasta que retornan a sus cuarteles de invierno (agosto-septiembre). Para el resto de especies se realizarán un mínimo de dos censos completos, el primero en abril y el segundo en mayo. También es recomendable la evaluación de los contingentes de estas especies durante la época invernal.

b) El trabajo de censo será realizado por personal dependiente de los Centros de Recuperación de Fauna, la guardería medioambiental o, de ser necesario, por personal específicamente contratado para ello. Los datos serán remitidos anualmente, durante el mes de agosto al Servicio de Conservación de la Biodiversidad de la Dirección General de Gestión del Medio Natural.

c) La vigilancia se encomienda a la guardería medioambiental, sin perjuicio de la colaboración de otros agentes de la autoridad. La vigilancia se extremará durante la época de reproducción, para evitar destrucción o molestias en las cercanías de los nidos, y durante la temporada hábil de caza, para evitar el abatimiento de ejemplares.

2.2. Mejora de las poblaciones

a) Para asegurar la recuperación de poblaciones del Cernícalo primilla se continuará el programa de reintroducción, ampliándolo a nuevas localidades dentro de las señaladas en el artículo 1.3.

b) Los programas de reintroducción de Cernícalos primilla serán ejecutados por la Dirección General de Gestión del Medio Natural, o podrán ser autorizados a otras entidades, públicas o privadas, cuando la memoria técnica y la disponibilidad presupuestaria avalen su viabilidad. Dichos proyectos deberán adherirse a este Plan Acción y fijar plazos y objetivos concretos que puedan ser evaluados.

c) Para garantizar la disponibilidad de pollos para reintroducción se mantendrán en Centros de Recuperación de Fauna instalaciones y ejemplares destinados a la cría en cautividad del Cernícalo primilla.

d) No se estima oportuna la realización programas de cría en cautividad del resto de especies contempladas en el presente Plan. No obstante puede considerarse experiencias de reproducción en cautividad por su dicha práctica fuera necesaria en el futuro.

2.3. Medidas de minimización de impactos por tendidos eléctricos

En las áreas definidas en el artículo 1.3 se evitará en la medida de lo posible la instalación de nuevos tendidos o, en su caso, estas contarán con las oportunas medidas para minimizar al máximo las afecciones sobre las mismas.

2.4. Protección de áreas de cría

a) En las áreas de cría de las aves esteparias se adoptarán medidas encaminadas a la conservación de hábitats de las estepas y pseudoestepas, a través de una gestión adecuada y la promoción y el mantenimiento de prácticas agrarias tradicionales.

b) En el caso del cernícalo primilla, se evitarán molestias puntuales en la proximidad de puntos de cría (casas de campo) mientras

pe el procés reproductiu (març – agost). Durant aquesta època, queda prohibit l'accés als nius i la restauració de les teulades o de les cases on nidifica, excepte autorització expressa.

c) Per a la resta d'estepàries, sisó, xurra, ganga i pioc salvatge, que nien en el sòl, es recomana especialment la presa de mesures que eviten les segues i l'empacament de cereal primerencs (en el mes de juny), i també les labors de llaurada en erms, ermots i guarets en la mateixa època atés que poden destrossar els nius o matar els pollets.

2.5. Plans de recuperació i catalogació

a) Atinent allò que disposa el Decret 23/2004, de 27 de febrer, de la Generalitat Valenciana, es considera prioritària l'aprovació d'un pla de recuperació del xoriguer petit, espècie catalogada en perill d'extinció.

b) Donada la recent incorporació a la fauna de la Comunitat Valenciana del pioc salvatge i de la ganga, es realitzaran els informes tècnics oportuns, segons indica aquest catàleg, que tendeixen a avaluar la inclusió i categoria proposada d'ambdues espècies en aquest.

3. Actuacions sobre l'hàbitat

3.1. Declaració de zones protegides

Les àrees definides en l'article 1.3. s'inclouran en la xarxa Natura 2000 com a zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA).

3.2. Elaboració de normes de gestió per a les ZEPA

Després de la inclusió de les esmentades àrees estepàries en la xarxa Natura 2000 com a ZEPA s'elaboraran, en el termini més breu possible, les normes de gestió de cadascuna d'aquestes. En les esmentades normes es tindran en compte els continguts d'aquest pla d'acció.

3.3. Avaluació d'impacte ambiental

En l'àmbit definit en l'article 1.3. les declaracions d'impacte ambiental prestaran especial atenció a la possible afecció de les actuacions proposades sobre aquestes espècies. A aquest efecte, hauran de considerar-se en particular canvis d'ús en el sòl, condicionaments d'edificis, construcció d'infraestructures i instal·lació de noves línies elèctriques.

3.4. Foment de pràctiques agrícoles i ramaderes compatibles amb les aus estepàries

S'establiran contactes amb la Conselleria d'Agricultura i Pesca que faciliten el desenvolupament d'actuacions conjuntes en les línies següents:

– Fomentar polítiques agràries que mantinguen i reforcen l'hàbitat de les espècies estepàries. Es tendirà a la posada en marxa conjunta de programes zonals que afavorisquen el manteniment del cereal en les zones de distribució d'aquestes espècies.

– Es fomentaran vies que permeten que el cultiu de cereal es realitzi de forma tradicional i en extensiu. Per a augmentar la diversitat de l'hàbitat es potenciarà el cultiu de lleguminoses gra, es mantindran guarets de llarga duració (dos anys) i es crearan erms. De la mateixa manera, i atés el tipus d'alimentació (insectes i llavors) d'aquestes aus estepàries, es proposarà la posada en marxa de mètodes de control de plagues que siguin respectuosos amb el medi.

– Haurà de fomentar-se el pasturatge de baixa densitat en les zones que habitualment utilitzen les aus estepàries per a nidificar. Atés que moltes d'aquestes espècies instal·len els seus nius en el sòl, també s'hauran de controlar les parcel·les de màxima tirada durant la reproducció, i impedir que el ramat transite per aquestes zones.

3.5. Adquisició de terrenys i acords amb propietaris

a) Es fomentarà, si les disponibilitats pressupostàries ho permeten, l'adquisició per part de l'administració de terrenys d'estepa de cereal en les zones definides en l'article 1.3. i s'habilitaran els recursos necessaris per a l'adequada gestió d'aquestes.

b) Es fomentarà així mateix l'establiment d'acords o convenis amb els propietaris d'aquests terrenys que incidisquen en una gestió conservacionista d'aquests, incloent la declaració de reserves de fauna, d'acord amb el que preveu l'article 12 del Decret 32/2004 de la Generalitat Valenciana.

c) En les reserves de fauna se subvencionaran prioritàriament les següents actuacions de millora de l'hàbitat de les espècies d'aus estepàries:

se desarrolle el proceso reproductivo (marzo – agosto). Durante esta época, queda prohibido el acceso a los nidos y la restauración de los tejados o de las casas donde nidifica, salvo autorización expresa.

c) El resto de esteparia, Sisón, Ortega, Ganga y Avutarda, que anidan en el suelo, se recomienda especialmente la toma de medidas que evite las siegas y empacado de cereal tempranas (en el mes de junio), así como las labores de arado en eriales, posios y barbechos en la misma época dado que pueden destruir los nidos o matar a los pollos

2.5. Planes de Recuperación y Catalogación

a) Atendiendo a lo dispuesto en Decreto 23/2004, de 27 de febrero de la Generalitat Valenciana, se considera prioritaria la aprobación de un Plan de Recuperación del Cernicalo primilla, especie catalogada como «en peligro de extinción»

b) Dada la reciente incorporación a la fauna de la Comunidad Valenciana de la Avutarda común y de la Ganga ibérica, se realizarán los informes técnicos oportunos, según indica dicho Catalogo, tendientes a evaluar la inclusión y categoría propuesta de ambas especies en el mismo.

3. Actuaciones sobre el hábitat

3.1. Declaración de zonas protegidas

Las áreas definidas en el artículo 1.3. se incluirán en la Red Natura 2000 como Zonas de Especial Protección para las Aves (ZEPA).

3.2. Elaboración de Normas de Gestión para las ZEPA

Tras la inclusión de las citadas áreas esteparias en la Red Natura 2000 como ZEPA se procederá a la elaboración, en el plazo más breve posible, de las Normas de Gestión de cada una de ellas. En dichas Normas se tendrán en cuenta los contenidos del presente Plan de Acción.

3.3. Evaluación de Impacto ambiental

En el ámbito definido en el artículo 1.3. las declaraciones de impacto ambiental prestarán especial atención a la posible afección de las actuaciones propuestas sobre estas especies. A estos efectos, deberán considerarse en particular cambios de uso en el suelo, acondicionamientos de edificios, construcción de infraestructuras e instalación de nuevos tendidos eléctricos.

3.4. Fomento de prácticas agrícolas y ganaderas compatibles con las aves esteparias

Se establecerán contactos con la Conselleria de Agricultura y Pesca que faciliten el desarrollo de actuaciones conjuntas en las siguientes líneas:

– Fomentar políticas agrarias que mantengan y refuercen el hábitat de las especies esteparias. Se tenderá a la puesta en marcha conjunta de programas zonales que favorezcan el mantenimiento del cereal en las zonas de distribución de estas especies.

– Se fomentaran vías que permitan que el cultivo de cereal se realice de forma tradicional y en extensivo. Para aumentar la diversidad del hábitat se potenciará el cultivo de leguminosas grano, mantener barbechos de larga duración (dos años) y crear eriales. De igual forma, y dado el tipo de alimentación (insectos y semillas) de estas aves esteparias, se propondrá la puesta en marcha de métodos de control de plagas que sean respetuosos con el medio.

– Deberá fomentarse el pastoreo de baja densidad en las zonas que habitualmente utiliza utilizan las aves esteparias para nidificar. Dado que muchas de estas especies instalan sus nidos en el suelo, también se deberán controlar las parcelas de máxima querencia durante la reproducción impidiendo que el ganado transite por estas zonas.

3.5. Adquisición de terrenos y acuerdos con propietarios

a) Se fomentarà, si las disponibilidades presupuestarias lo permiten, la adquisición por parte de la administración de terrenos de estepa cerealista en las zonas definidas en el artículo 1.3. y se habilitarán los recursos necesarios para su adecuada gestión.

b) Se fomentarà así mismo el establecimiento de acuerdos o convenios con los propietarios de estos terrenos que incidan en una gestión conservacionista de los mismos, incluyendo la declaración de Reservas de Fauna, conforme a lo previstos en el artículo 12 del Decreto 32/2004 de la Generalitat Valenciana.

c) En las Reservas de Fauna se subvencionará prioritariamente las siguientes actuaciones de mejora del hábitat de las especies de aves esteparias:

- Gestió de guarets
- Realització de partions i marges entre cultius
- Plantació de lleguminoses
- Plantació de cereals de sega tardana
- Gestió de segues i empacaments
- Construcció i manteniment de tolles-abeuradors
- Restauració de teulades de forma tradicional en cases de camp per a permetre la nidificació del xoriguer petit.
- Construcció de colomers per al xoriguer petit.

4. Investigació

a) Per a la conservació de les aus estepàries de la Comunitat Valenciana es considera essencial ampliar la investigació. Les accions d'investigació prioritàries són les següents:

- Disseny de metodologies estandaritzades de cens i estimació de paràmetres poblacionals.
- Investigació sobre la biologia reproductiva i l'ús de l'hàbitat
- Avaluació dels factors limitadors de la dinàmica poblacional.
- Desenvolupament d'aplicacions en SIG de caracterització de l'hàbitat i zones d'interés.
- Desenvolupament de models de dinàmica poblacional que permeten preveure l'evolució de les poblacions en diferents escenaris.
- Efectes de les transformacions i millora dels hàbitats sobre les espècies.
- Estudi dels desplaçaments dins i fora de l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

b) Les línies d'investigació assenyalades en l'apartat anterior es consideraran prioritàries per a finançament dins dels pressupostos destinats per la Conselleria de Territori i Habitatge a aquest tipus d'actuacions.

5. Informació, comunicació i educació ambiental

Es desenvoluparà un programa d'informació, comunicació i educació ambiental per a la comprensió i consecució dels objectius d'aquest pla. Amb aquest fi es tindran en compte les necessitats, els problemes i els objectius dels diferents grups socials implicats directament o indirectament en el pla, i especialment dels propietaris, agricultors i caçadors.

6. Participació

a) Es buscarà activament la participació d'altres entitats i persones físiques o jurídiques en el compliment dels objectius d'aquest pla i en especial d'aquelles la ubicació geogràfica, els drets o l'activitat de les quals se superpose amb aquestes.

b) A aquest pla podrà adherir-se, mitjançant la subscripció de conveni o protocol, qualsevol entitat pública i privada, persona física o jurídica, interessada en la conservació de les aus estepàries o dels seus hàbitats. En el document d'adhesió figurarà expressament les accions que es compromet a executar, com també els deures que assumeix, referits a apartats concrets d'aquest pla d'acció.

7. Relació amb altres institucions

a) Aquest pla serà comunicat a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i al Ministeri de Medi Ambient perquè en prenguen coneixement i a l'efecte de buscar la seua col·laboració en el compliment dels seus objectius i mesures.

b) Amb el mateix objecte, s'informarà d'aquest pla als ajuntaments dels termes municipals dels quals es preveuen l'article 1.3.

c) Es promourà la cooperació nacional i internacional amb altres entitats i projectes que treballen amb aquestes espècies i en especial amb aquelles que compartiquen les poblacions valencianes.

8. Coordinació

a) El Servei de Conservació de la Biodiversitat mantindrà actualitzada la ubicació dels punts de cria d'aquestes espècies, introduint-lo en un sistema d'informació geogràfica. Correspon a aquest servei facilitar la informació precisa per a l'avaluació de projectes per part d'altres serveis de la Conselleria de Territori i Habitatge.

- Gestión de barbechos
- Realización de lindes y márgenes entre cultivos
- Plantación de leguminosas
- Plantación de cereales de siega tardía
- Gestión de segas y empacados
- Construcción y mantenimiento de charcas-bebederos
- Restauración de tejados de forma tradicional en casas de campo para permitir la nidificación del cernícalo primilla.
- Construcción de primillares

4. Investigación

a) Para la conservación de las aves esteparias de la Comunidad Valenciana, se considera esencial ampliar la investigación. Las acciones de investigación prioritarias son las siguientes:

- Diseño de metodologías estandarizadas de censo y estimación de parámetros poblacionales.
- Investigación sobre la biología reproductiva y el uso del hábitat
- Evaluación de los factores limitantes de la dinámica poblacional.
- Desarrollo de aplicaciones en SIG de caracterización del hábitat y zonas de interés.
- Desarrollo de modelos de dinámica poblacional que permitan prever la evolución de las poblaciones en diferentes escenarios.
- Efectos de las transformaciones y mejora de los hábitats sobre las especies.
- Estudio de los desplazamientos dentro y fuera del ámbito de la Comunidad Valenciana.

b) Las líneas de investigación señaladas en el apartado anterior se considerarán prioritarias para financiación dentro de los presupuestos destinados por la Conselleria de Territorio y Vivienda a este tipo de actuaciones.

5. Información, comunicación y educación ambiental

Se desarrollará un programa de información, comunicación y educación ambiental para la comprensión y consecució de los objetivos del presente Plan. Para ello se tendrán en cuenta las necesidades, problemas y objetivos de los distintos grupos sociales implicados directa o indirectamente en el Plan, y especialmente de los propietarios, agricultores y cazadores.

6. Participación

a) Se buscará activamente la participación de otras entidades y personas físicas o jurídicas en el cumplimiento de los objetivos de este Plan y en especial de aquellas cuya ubicación geográfica, derechos o actividad se superponga con los mismos.

b) Al presente Plan podrán adherirse, mediante la suscripción de convenio o protocolo, cualesquiera entidad pública y privada, persona física o jurídica, interesada en la conservación de las aves esteparias y/o de sus hábitats. En el documento de adhesión figurará expresamente las acciones que se compromete a ejecutar, así como los deberes que asume, referidos a apartados concretos del presente Plan de Acción.

7. Relación con otras instituciones

a) El presente Plan será comunicado a la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, y al Ministerio de Medio Ambiente para su conocimiento y a los efectos de buscar su colaboración en el cumplimiento de sus objetivos y medidas.

b) Con el mismo objeto, se informará de este Plan a los ayuntamientos cuyos términos municipales se contemplen en el artículo 1.3.

c) Se promoverá la cooperación nacional e internacional con otras entidades y proyectos que trabajen con estas especies y en especial con aquellas que compartan las poblaciones valencianas.

8. Coordinación

a) El Servicio de Conservación de la Biodiversidad mantendrá actualizada la ubicación de los puntos de cría de estas especies, introduciéndolo en un Sistema de Información Geográfica. Corresponde a este Servicio facilitar la información precisa para la evaluación de proyectos por parte de otros Servicios de la Conselleria de Territorio y Vivienda.

b) Als serveis territorials correspon la vigilància de les zones de cria per a evitar afeccions sobre les espècies i sobre el seu hàbitat.

c) La Direcció General de Gestió del Medi Natural designarà un tècnic com a responsable del seguiment del compliment d'aquest pla d'acció.

9. Pressupost

Les actuacions previstes en aquest pla s'executaran a càrrec del programa 442.30 de la Conselleria de Territori i Habitatge, sense perjudici de la contribució d'altres programes econòmics per a actuacions dins de les seues pròpies finalitats.

10. Vigència i revisió

10.1. Vigència

Aquest pla d'acció serà revisat i actualitzat cada cinc anys. Es durà a terme una revisió d'emergència en el cas que es produïsquen canvis ambientals o agraris sobtats i importants en les àrees estepàries que puguen afectar les poblacions d'aus estepàries que allí visquen.

10.2. Avaluació i revisió

Abans de la data de caducitat de la vigència, el compliment del pla serà avaluat, especificant el compliment de cadascun dels punts continguts en aquest. En qualsevol cas es consideraran com a indicadors positius:

- Increment en el nombre de parelles nidificants
- Increment en l'àrea de distribució de les espècies
- Superfície protegida
- Augment de la qualitat de l'hàbitat
- Nombre d'entitats i persones que s'adherisquen al pla

De la conseqüent avaluació es deduirà la necessitat renovar o prorrogar aquest pla d'acció.

València, 22 de desembre de 2005. – El conseller de Territori i Habitatge: Rafael Blasco i Castany.

b) A los servicios territoriales corresponde la vigilancia de las zonas de cría para evitar afecciones sobre las especies y sobre su hábitat.

c) La Dirección General de Gestión del Medio Natural designará un técnico como responsable del seguimiento del cumplimiento de este Plan de Acción.

9. Presupuesto

Las actuaciones previstas en este Plan se ejecutarán con cargo al programa 442.30 de la Conselleria de Territorio y Vivienda, sin perjuicio de la contribución de otros programas económicos para actuaciones dentro de sus propias finalidades.

10. Vigencia y revisión

10.1. Vigencia

Este Plan de Acción será revisado y actualizado cada cinco años. Se llevará a cabo una revisión de emergencia en caso de que se produzcan cambios medioambientales o agrarios repentinos e importantes en las áreas esteparias, que puedan afectar a las poblaciones de aves esteparias que allí vivan.

10.2. Evaluación y revisión

Antes de la fecha de caducidad de la vigencia, el cumplimiento del Plan será evaluado, especificando el cumplimiento de cada uno de los puntos contenidos en el mismo. En cualquier caso se considerarán como indicadores positivos:

- Incremento en el número de parejas nidificantes.
- Incremento en el área de distribución de las especies.
- Superficie protegida.
- Aumento de la calidad del hábitat.
- Número de entidades y personas que se adhieran al plan.

De la conseqüent avaluació se deducirà la necessitat renovar o prorrogar el present Plan de Acció.

Valencia, 22 de diciembre de 2005. – El conseller de Territorio y Vivienda: Rafael Blasco Castany.

PLA D'ACCIÓ D'AUS ESTEPÀRIES

(Plan de Acción de Aves Esteparias)

